

SLOVAK / SLOVAQUE / ESLOVACO A1

Standard Level / Niveau Moyen (Option Moyenne) / Nivel Medio

Thursday 13 May 1999 (afternoon)/Jeudi 13 mai 1999 (après-midi)/Jueves 13 de mayo de 1999 (tarde)

Paper / Épreuve / Prueba 1

3h

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Do NOT open this examination paper until instructed to do so.

This paper consists of two sections, Section A and Section B.

Answer BOTH Section A AND Section B.

Section A: Write a commentary on ONE passage. Include in your commentary answers to ALL the questions set.

Section B: Answer ONE essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

NE PAS OUVRIR cette épreuve avant d'y être autorisé.

Cette épreuve comporte deux sections, la Section A et la Section B.

Répondre ET à la Section A ET à la Section B.

Section A: Écrire un commentaire sur UN passage. Votre commentaire doit traiter TOUTES les questions posées.

Section B: Traiter UN sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres); les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS CANDIDATOS

NO ABRA esta prueba hasta que se lo autoricen.

En esta prueba hay dos secciones: la Sección A y la Sección B.

Conteste las dos secciones, A y B.

Sección A: Escriba un comentario sobre UNO de los fragmentos. Debe incluir en su comentario respuestas a TODAS las preguntas de orientación.

Sección B: Elija UN tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

ČASŤ A

Napíšte komentár o JEDNOM z nasledujúcich textov:

1 (a)

Júlia ho videla. Ležal na slame a nohy mal prikryté kabátom. V ústach sa mu ligotali okraje zubov. Sú to jeho ústa, bože, a tieň mreže mu pretína oči a bradu. Nemožno tomu veriť, nemožno! Či to nie je mŕtvola, Júlia? Povedz, mŕtvola, 5 ktorej ktosi rozštiepil hlavu napoly! Áno, sekerou. Ba nie, pretože zreteľne počuť, ako dýcha. Ach, ach, Igor. Júlia si nevie dať napochytne myšlienky do náležitého poriadku, keby si len tušil, Igor!

Skutočne má zvláštnu tvár. Takto si ju na prvý pohľad 10 nazvala: tvár povaľača, tvár zlodēja a tvár šaša. Zaiste ju má ešte rád, to si myslela; a hoci už jeho lásky vôbec nepotrebovala, predsa len bola toho náhľadu, že je to pekné, ak nás niekto ľúbi.

"Huhú, Júlia, huhú," volal na ňu kedysi dávno chlapec 15 Igor a hádzal kamene za veveričkami. Ona vravela: "Nehádz, Igor." Pýtal sa: "Naozaj?" "Naozaj." Potom nehádzal a volal: "Júlia, máš pekné oči, pekné, nebudem hádzať." A skočil zo skaly do priepasti, nato sa z nej vynoril a smial sa. "Haha, haha, vidíš, tu som a nezabil som sa." Ona povedala: "Daj si

- 20 pozor, Igor, na skalách sú vretenice." On: "Nebojím sa, nebojím, zabijem vretenicu a donesiem ti ju. Hej? Donesiem ti ju." Bála sa: "O, nie, radšej nie." Oblapil ju a vravel: "Tak teda nie. Dobre. Ale donesiem ti kvet. Áno? Chcela by si kvet? " Bránila sa mu a vypytovala sa zvedavo: "Aký kvet,
- 25 povedz mi, aký?" "Veľký, belasý a žltý a červený, vieš? Krásny zvonec a bude robiť bilin, bilin, haha, haha! Počkaj." Odbehol a priniesol kvet, bol práve taký, aký sľúbil. Podal jej ho a ona si ho pyšne niesla domov. Neustále sa jej kýval v ruke a zvonil: bilin, bilin.
- 30 Teraz sa odrazu Igor začal hýbať. Igor, Igor, šepkala a srdce sa v nej trepotalo.

Ján Červeň: Modrá katedrála 1942

- * Aké pocity prežíva Júlia?
- * Ako autor narába s časom deja a aké techniky rozprávania používa?
- * Čím je charakteristický autorov štýl?
- * Pripomína vám téma a štýl úryvku iné literárne diela?

1 (b)

Človek

Železným krokom kráča dejinami
a na kolená zráža národy; -
(osnovu skladá novej rušnej drámy
pre pokolenie, ktoré prichodí.)

5   Buduje mocnársva a impériá borí
akoby naničhodné nádoby
a oceľovou rukou kreslí bez pokory
pre kontinenty nové podoby.

10   Ale tiež v pekle hrmenia a škreku
v smrteľnej úzkosti sa plazí pri zemi. -
V útoku bol snáď, snáď už na úteku,
keď klesá na kolená v kŕčoch skrivený.

15   A jak tak leží s dodrúžganou hlavou,
trafený jednou strelou, v skromnom bodílačí,
haluzie zákrsku mu dlaňou zhovievavou
meravé oči nežne zatlačí.

Laco Novomeský: Pašovanou ceruzkou, 1948

- * Aké obrazy básnik používa a čo vo vás vyvolávajú?
- * Aká je kompozícia a štýl básne?
- * Aký obraz sveta básnik ponúka? Súhlasíte s ním?
- * Je dnes takáto báseň aktuálna?

ČASŤ B

Napíšte esej na JEDNU z nasledujúcich tém. Vaša práca sa musí opierať najmenej o DVE diela preštudované v PART 3. Odkazy na iné diela sú povolené, ale nesmú tvoriť jadro vašej práce.

2. Porovnaj alebo prírodné alebo mestské prostredie v dvoch preštudovaných dielach.

3. Do akej miery a akými spôsobmi alebo láska, alebo nenávisť určuje konanie postáv v preštudovaných dielach?

4. Porovnaj postoj autorov preštudovaných diel alebo k dobovo aktuálnym alebo k večným etickým hodnotám. Akými prostriedkami sú tieto hodnoty vyjadrané?

5. "Literárne postavy môžu byť silné alebo slabé, obdivuhodné alebo odsúdeniahodné, ale vždy musia pôsobiť presvedčivo." Čo robí postavu presvedčivou? Ilustruj to na preštudovaných dielach.

6. Musí literárne dielo končiť "happyendom", aby čitateľa uspokojilo? Pouvažuj o tom z hľadiska dvoch alebo viacerých prečítaných diel.